

ת"פ (אילת) 36312-12-23 - מדינת ישראל נ' ארז מיארה

ת"פ (אילת) 36312-12-23 - מדינת ישראל נ' ארז מיארהשלום אילת

ת"פ (אילת) 36312-12-23

מדינת ישראל

נגד

ארז מיארה

בית משפט השלום באילת

[14.07.2024]

כבוד השופט, סגן הנשיא שי ברגר

החלטה

1. לפניי בקשה לביטול כתב אישום שהוגש נגד הנאשם, מחמת אי קיום חובת היידוע והשימוע כנדרש לפי סעיף 60 א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 (להלן: החסד"פ).

רקע וטענות הצדדים:

2. ביום 18.12.23 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום אשר מייחס לו עבירה של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם, לפי סעיף 287(ב) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: חוק העונשין).

3. ביום 4.2.24 הוגשה בקשה לעיכוב ההליכים בתיק, והדין נדחה מעת לעת.

4. ביום 10.5.24, הגיש ב"כ הנאשם בקשה לביטול כתב אישום עקב הפרת זכות שימוע, במסגרתה נטען כי מכתב היידוע התקבל בדואר רק ביום 23.1.24, יותר מחודש לאחר שהוגש כתב האישום כנגד הנאשם, ונשלח לכתובת לא ידועה בתאריך 29.1.24, מבלי שהתקבל שם.

5. בדיון שהתקיים ביום 26.5.24, ביקשה המאשימה ארכה נוספת על מנת להגיב לטענות ב"כ הנאשם, ובית המשפט הורה על דחיית הדין.

6. בדיון שהתקיים ביום 10.7.24, המאשימה טענה כי התיק התקבל ביחידת התביעות ביום 26.9.23 והמתין למינוי תובע, ביום 29.9.23 תובע שלח את התיק להשלמת חקירה וביום 5.11.23 מכתב היידוע יצא מיחידת התביעות לנאשם. אין מחלוקת כי המכתב התקבל בדואר לאחר הגשת כתב האישום.

דיון והכרעה

7. הסמכות להורות על ביטול כתב האישום בנסיבות של העדר יידוע נכללת בדוקטרינת ההגנה מן הצדק, אשר נותנת בידי בית המשפט את הסמכות להורות על ביטולו של כתב האישום, אם שוכנע שהגשתו או בירורו פוגעים בעקרונות צדק והגינות משפטית, וזאת במנותק משאלת אשמתו או חפותו של הנאשם. סמכות זו מעוגנת בסעיף 149(10), המגדיר את ההגנה מן הצדק כדלקמן:

"הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית".

8. הליך היידוע וזכות השימוע מעוגנים בסעיף 60 א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן "החסד"פ) הקובע לענייננו כי:

"(א). רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

...

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד). "

9. בהתאם להוראת סעיף זה, כאשר עסקינן בעבירה מסוג פשע, חלה חובה על רשות התביעה ליידע את החשוד, לפי הכתובת הידועה לה, כי חומר החקירה בעניינו הועבר לידה. זכותו של החשוד לפנות אל רשות התביעה, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, להציג טענותיו לגבי העמדתו לדין בפניה ולבקש כי תימנע מהגשת כתב אישום כנגדו.

10. בתי המשפט עמדו לא פעם על חשיבות זכות השימוע. זכות זו עשויה לייעל את מלאכת התביעה. יכול ויחסכו משאבים הכרוכים בניהולו של הליך פלילי, באם שכנע הנאשם את התביעה כי אין להעמידו לדין. לחילופין, יכול השימוע לחדד המחלוקות בין הצדדים ולייעל את המשך ההליך ואף עשויה לעודד הידברות בין הצדדים בניסיון להגיע לכדי הסדר טיעון. אולם, עלול הוא גם להקשות על עבודת התביעה ולדחות את פתיחתו של ההליך הפלילי. על כן, לשם הגשמת תכליותיו בצורה אופטימאלית, הכלל הוא כי יש לקיימו מראש (ראה ע"פ 1053/13 חסן הייכל נ' מדינת ישראל [23.06.13]; בג"צ 1400/06 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' ממלא מקום ראש הממשלה [06.03.06] ת"פ 35953-06-14 מדינת ישראל נ' ימיני [28.12.14]).
11. השאלה האם אי קיום שימוע, בהכרח יוביל לביטול כתב אישום, נדונה בערכאות השונות בבתי המשפט, אך נראה כי לא ניתן להצביע על גישה אחידה בנושא. במקרים מסוימים נקבע כי אי קיום שימוע טרם הגשת כתב אישום יוביל לביטול כתב האישום כנגד הנאשם ובמקרים אחרים, נקבע כי אין לבטל את כתב האישום ויש לקיים את הליך השימוע בדיעבד. על כן, ומשמדובר בפגם בפעולת הראשות המנהלית, יש להחיל את דוקטרינת הבטלות היחסית ובהתאם לכך לבחון נסיבות המקרה גופו ולבדוק תוצאות הפגם (ראה ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776, 834 (2005)).
12. מהתשתית שהוצגה לבית המשפט על ידי הצדדים, לא ניתן לקבוע בוודאות מה הייתה התוצאה של עריכת שימוע מראש. משכך, בנסיבות אלו, כאשר אין מחלוקת כי מכתב היידוע התקבל בדואר ישראל רק ביום 23.1.24, למעלה מחודש לאחר שהוגש כתב האישום, ואין כל אסמכתא כי המכתב התקבל אצל הנאשם, הנני סבור כי לא יגרם נזק לאינטרס הציבורי באם יבוטל כתב האישום נגדו ותינתן לנאשם אפשרות לעריכת שימוע כדין בעניינו. ההפך הוא הנכון, האינטרס הציבורי מחייב בחינת עניינו של הנאשם ושמיעת טענותיו טרם הגשת כתב אישום נגדו ויש לכך חשיבות גם למראית פני הצדק ולשמירה על הליך ראוי והוגן.
13. לפני סיום, מצאתי להעיר, כי טוב תעשה המאשימה אם תשקול דרך נוספת לוודוא קבלת מכתב היידוע והשימוע במסגרת נהלי עבודתה והשלכותיו העתידיים, בטרם הגשת כתבי האישום.
- סוף דבר
14. לאור כל האמור לעיל, באיזון בין כל השיקולים, לאור העובדה כי המאשימה לא מילאה את חובת היידוע ומכתב היידוע התקבל בדואר ישראל רק למעלה מחודש לאחר שהוגש כתב האישום ואין כל אסמכתא כי התקבל אצל הנאשם, לצד הערכתי כי מידת הפגיעה באינטרס הציבורי לא תהיה רבה אם יבוטל כתב האישום, הגעתי למסקנה כי יש לקבל את בקשת ב"כ הנאשם. אשר על כן, מכוח הסמכות הקבועה בסעיף 150 לחסד"פ, אני מורה על ביטול כתב האישום.
- המזכירות תשלח עותק ההחלטה לצדדים ותסגור את התיק.
- ניתנה היום, ח' תמוז תשפ"ד, 14 יולי 2024, בהעדר הצדדים.